

خواجہ غریب نواز نقی
جی مزار مبارک

کراماتِ خواجہ

پیشکش: مجلس المدینۃ العلمیۃ (دعوتِ اسلامی)
ترجمو: ٹرانسلیشن ڈیپارٹمنٹ (دعوتِ اسلامی)

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ڪتاب پڙهڻ جي دعا

ديني ڪتاب يا اسلامي سبق پڙهڻ کان پهريان هيٺ ڏنل دعا پڙهي
چڏيو اِن شَاءَ اللهُ جيڪو ڪجهه پڙهندا ياد رهندو، دعا هي آهي:

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَأَنْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ
ترجمو: اي الله عَزَّوَجَلَّ اسان تي علم ۽ حڪمت جا دروازا کولي ڇڏ ۽ اسان تي
پنهنجي رحمت نازل فرما! اي عظمت ۽ بزرگي وارا!

(مستطرف ج ۱ ص ۴۰ دار الفڪر بيروت)

طالب غم
مدینه
بقيع
و
مغفرت

(نوٽ: اول آخر هڪ ڪپيرو درود شريف پڙهي چڏيو)

رسالي جو نالو: ڪراماتِ خواجہ عَحمَدُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
ڇاپو پهريون: جمادي الثاني 1442 فيبروري 2021ع
تعداد:
ڇاپيندڙ: مڪتبه المدينه عالمي مدني مركز فيضانِ مدينه باب المدينه ڪراچي

مدني التجا: ڪنهن کي به هي ڪتاب ڇاپڻ جي اجازت ناهي

ڪتاب خريد ڪندڙ توجهه فرمائين

ڪتاب جي ڇپائي ۾ ڪا وڏي خرابي هجي يا صفحا گهٽ هجن يا بائبنڊنگ
۾ اڳتي پوئتي ٿي ويا هجن ته مڪتبه المدينه سان رابطو فرمايو.

شيخ طريقت، امير اهل سنت، بانيء دعوت اسلامي، حضرت علام

دَامَتْ بَرَكَاتُهُمْ الْعَالِيَه

مولانا ابو بلال محمد الياس عطار قادري رضوي

جو اردو زبان ۾ رسالو

ڪراماتِ خواجہ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ

پيشڪش

اسلامڪ ريسرچ سينٽر المدينه العلميه (دعوت اسلامي)

ترجمو

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوت اسلامي)

هن رسالي جو آسان سنڌي زبان ۾ ترجمي ڪرڻ جي وس آهر ڪوشش
ڪئي آهي. جيڪڏهن ترجمي يا ڪمپوزنگ ۾ ڪٿي ڪا ڪمي
پيشي نظر اچي ته ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ کي آگاه ڪري ثواب جا حقدار
بڻجو.

رابطي جي لاءِ:

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوت اسلامي) عالمي مدني مرڪز فيضان مدينه
محلہ سو داگران پراڻي سبزي منڊي باب المدينه ڪراچي

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Email: ✉ translation@dawateislami.net

فهرست

ڪراماتِ خواجہ رحمۃ اللہ علیہ

- 1 دعاءِ عطار
- 1 درودِ شریف جي فضيلت
- 3 خواجہ غريب نواز جو تعارف
- 3 اولادِ مبارڪ
- 4 خواجہ جي زباني چار صحابہ ڪرام جو واقعو
- 5 ڪلامِ اللہ سان محبت
- 6 تلاوتِ قرآن جا فضائل
- 7 پيروِ مرشد جي بارتاھ ۾ حاضري
- 8 حضورِ غوثِ پاڪ ۽ خواجہ غريب نواز
- 10..... ننڍپڻ تان ئي غريب نواز
- 10..... دل جي ٻالھ ڄاڻي ورتي (ڪھايت)
- 12..... غريب نواز سان اميراهلسنت جي محبت
- 13..... اميراهلسنت خواجہ جي درٻار ۾
- 15..... عاشقِ غريب نواز
- 17 نمازِ عزت جو سبب آھي
- 18..... هڪ پيرو ناراض ٿيا

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ڪراماتِ خواجہ رحمۃ اللہ علیہ

دعاء عطار

يارب المصطفى! جيڪو 17 صفحن جو رسالو ”ڪراماتِ خواجہ رحمۃ اللہ علیہ“ پڙهي يا ٻڌي وٺي ان کي خواجہ غريب نواز (رحمۃ اللہ علیہ) جي خواب ۾ زيارت نصيب فرمائ ۽ ان کي پنهنجي آخري نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي پٺيان پٺيان جنت الفردوس ۾ داخل ۽ پاڻ ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو بلا حساب پاڙو نصيب فرمائ. اَمِينٌ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

دروود شريف جي فضيلت

حضرت سيدنا عبدالله بن عمرو بن عاص رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جو فرمان آهي: جيڪو نبي پاڪ، صاحبِ لولاڪ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تي هڪ ڀيرو درود پاڪ پڙهندو ان تي الله پاڪ ۽ ان جا ملائڪ 70 ڀيرا رحمت موڪليندا.

(فردوس الاخبار ج 1 ص 422، حديث: 3149، دارالفكر بيروت)

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

چون تاتہ ڪنهن شهر ۾ هڪ وڏو ظالم ۽ بد مزاج بادشاهه رهندو هو. ان جو شهر جي ڀرپاسي ۾ هڪ نهايت خوبصورت باغ هيو. جنهن ۾ صاف و شفاف پاڻي جو هڪ حوض هو، هڪ الله واري جو اتان گذر ٿيو ته اهو ان باغ ۾ آيو ۽ حوض جي پاڻي مان غسل ڪري نماز ادا ڪري اُٿي ٿي ويهي قرآن ڪريم جي تلاوت ڪرڻ ۾ مشغول ٿي ويو ايتري ۾ بادشاهه جي اچڻ جو شور ٿيڻ لڳو، پر اهو الله پاڪ جو نيڪ ٻانهو اطمينان سان خدا جي ياد ۾ مصروف رهيو. جڏهن اهو ظالم حاڪم پنهنجي شاهي شان و شوڪت سان باغ ۾ داخل ٿيو ته حوض

جي ڪناري ساڌڙي لباس ۾ هڪ نيڪ سيرت شخص کي ڏٺو ته ڪاوڙ ۾ ڳاڙهو ٿي ويو، اهو پنهنجي سپاهين کي غضبناڪ ٿي چوڻ لڳو ته هن شخص کي ڪنهن منهنجي باغ ۾ ويهڻ جي اجازت ڏني آهي؟ سپاهي ڊڄي رهيا هئا ته اوچتو ان نيڪ هستي جي نگاهِ فيض انوار جي تجلي ان بادشاه تي پئي، اهو بادشاه يڪدم ڪنٺ لڳو ۽ ڏڪندي زمين تي ڪري پيو ۽ بيهوش ٿي ويو. الله پاڪ جي ان نيڪ ٻانهي پاڻي گهرائي ان جي منهن تي چٽڪيو ته ٿوري دير ۾ ان کي هوش اچي ويو، هوش ۾ ايندي ئي اهو نهايت عاجزي و انڪساري سان پنهنجي ڪوتاهي جي معافي گهرڻ لڳو ۽ پوءِ پنهنجي سڀني سپاهين سميت ان الله واري نيڪ ٻانهي جي هٿ تي توبه ڪري ان جي غلامي ۾ داخل ٿي ويو. (هند کي راجه ص 74) اي عاشقانِ اولياء! ڇا اوهان ڄاڻيو ٿا ته اهو نيڪ بخت، رعبدار، تلاوتِ قرآن ڪرڻ وارو نيڪ سيرت انسان ڪير هو؟ اهو سلسلي عاليه چشتيه جو عظيم پيشوا، سلطان الهند حضرت خواجہ غريب نواز حسن سنجري رحمۃ اللہ علیہ هو جيڪو اڳتي هلي هندستان جو بي تاج بادشاه بڻيو. جڏهن خواجہ غريب نواز رحمۃ اللہ علیہ مدينه الهند اجمير شريف آيا ته سندن ڪوششن سان ماڻهو لاڳيتو اسلام قبول ڪرڻ لڳا جيئن ته دهلي کان اجمير شريف تائين جي سفر ۾ تقريباً ٽي لک ماڻهو مسلمان ٿيا. (معين الارواح،

ص 188)

خواجہ ہند وہ دربار ہے اعلیٰ تیرا

کبھی محروم نہیں مانگنے والا تیرا

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَيَّ مُحَمَّدَ

خواجه غريب نواز جو تعارف

خواجه غريب نواز رحمۃ اللہ علیہ جو اسم گرامي ”حسن“ آهي. خواجه غريب نواز رحمۃ اللہ علیہ جا لقب مُعِينُ الدِّين، خواجه غريب نواز، سُلطانُ الهند ۽ عطاءِ رسول آهن. خواجه فارسي زبان جو لفظ آهي ۽ ان جو مطلب آهي ”سردار“، ”آقا“ (فيروز اللغات، ص 633) پاڻ رحمۃ اللہ علیہ 14 رجب المرجب 537ھ مطابق 1142ء ۾ سِجِسْتان يا سيستان جي علائقي ”سُجُر“ ۾ پيدا ٿيا ۽ وصال شريف به رجب المرجب جي مهيني 6 تاريخ 633 هـ ۾ ٿيو.

اولاد مبارڪ

اي عاشقانِ غريب نواز! حضرت مُعِينُ الدِّين چشتي اجميري رحمۃ اللہ علیہ جا ٻه صاحبزاده ۽ هڪ صاحبزادي هئي. وڏي پٽ جو نالو ابوالخير حضرت خواجه فخر الدِّين چشتي رحمۃ اللہ علیہ هو. پاڻ رحمۃ اللہ علیہ علمِ ظاهري و باطني کان مالا مال هئا، والدِ محترم حضرت خواجه غريب نواز رحمۃ اللہ علیہ جي وصال شريف کان پوءِ 20 سال تائين جانشين جي حيثيت سان پاڻ رحمۃ اللہ علیہ ماڻهن کي فيض پهچايو. بي پٽ جو نالو ابو صالح حضرت خواجه حسام الدين چشتي رحمۃ اللہ علیہ هو، ڏيءُ جو نالو بيبي حافظه جمال رحمۃ اللہ علیها هو، خواجه غريب نواز رحمۃ اللہ علیہ پنهنجي نياڻي سان خاص شفقت و محبت ڪندا هئا، پاڻ رحمۃ اللہ علیها نهايت پاڪيزه ۽ عبادت گذار خاتون هيون، والد صاحب جي خاص عنایت سان سندن بدولت عورتن کي خواجه صاحب جي فيضان مان خوب حصو مليو. خواجه صاحب جي بي گهر واري مان به هڪ پٽ هيو. جنهن جو نالو خواجه ابو سعيد ضياءُ الدين رحمۃ اللہ علیہ هو، خواجه صاحب جي مزار شريف جي اطراف ئي سندن مزار شريف آهي. (تذڪره خواجه اجمير، ص 37، 38)

اپنے قدموں میں بلا خواجہ پیا خواجہ پیا
 اور جلوہ بھی دکھا خواجہ پیا خواجہ پیا
 ہو کر مہر حال ما خواجہ پیا خواجہ پیا
 از پئے داتا پیا خواجہ پیا
 آہ! کتنی دیر میں دور ہوں اجیر سے
 جانے میں کب آؤں گا خواجہ پیا خواجہ پیا
صَلُّوْا عَلٰی الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ عَلٰی مُحَمَّدٍ

خواجه جیب زبانی چار صحابہ کرام جو واقعو

حضرت خواجه معین الدین چشتی اجمیری رحمۃ اللہ علیہ ھڪ ڀيرو فرمايو:
 اللہ پاڪ جي آخري نبي، مڪي مدني، محمد عربي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ھڪ
 ڀيرو اصحابِ كهف سان ملاقات جي تمنا ڪئي ته چيو ويو: توهان
 انهن کي دنيا ۾ ظاهري طور نٿا ڏسي سگهو، البت آخرت ۾ ڏسي
 وٺجو ۽ جيڪڏهن توهان چاهيو ٿا ته اهي دين اسلام ۾ داخل ٿين ته
 اسان انهن کي داخل ڪري ڇڏيون ٿا، اوهان پنهنجي چئن صحابن
 کي پنهنجي چادر تي ويهاريو، (هوا) سندن مبارڪ چادر کي کڻي
 اصحابِ كهف جي غار تي پهتي، صحابه کرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ اصحابِ
 كهف کي سلام ڪيو، اللہ پاڪ انهن کي زنده ڪيو

۽ اصحابِ كهف سلام جو جواب ڏنو. پوءِ صحابه کرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ
 اصحابِ كهف تي دين اسلام پيش ڪيو، جيڪو انهن قبول ڪيو.
 (دليل العارفين اردو از هشت بشت، ص 86) ڪن ڪتابن ۾ ائين لکيل آهي ته اصحابِ
 كهف عرض ڪيو: ”اسان جي طرفان اللہ پاڪ جي پياري رسول
 حضرت محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تي جيستائين زمين و آسمان آهن
 سلامتي نازل ٿئي ۽ اوهان سڀني تي به.“ پوءِ اصحابِ كهف حضور
 پاڪ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تي ايمان آندو ۽ دين اسلام ۾ داخل ٿيا ۽ عرض

ڪيو ته: ”اسان جي پياري آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي بارگاہ ۾ سلام پيش ڪجو.“ (تفسير الثعلبي، جلد 1 ص 1392، تفسير روح البيان، جلد 5 ص 231)

مصطفیٰ کی انبیاء کی ہر صحابی اور ولی کی محبت ہو عطا خواجہ پیا خواجہ پیا
دشمنوں میں ہوں گھر صدیق کا صدقہ بچا المدد خواجہ پیا خواجہ پیا خواجہ پیا
ہر صحابی نبی جنتی جنتی
چار یاران نبی جنتی جنتی
سب صحابیات بھی جنتی جنتی

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

ڪلام الله سان محبت

اي عاشقانِ اولياء! حضرت خواجه غريب نواز رحمۃ اللہ علیہ حافظِ قرآن هئا، پاڻ رحمۃ اللہ علیہ روزانو ڏينهن جو هڪ ۽ رات جو هڪ ختمو پورو ڪندا هئا. هر ختمِ قرآن کان پوءِ غيب مان آواز ايندو هو ته اي معين الدين! مون تنهنجو ختمِ قرآن قبول ڪيو. (سير الاقطاب، اردو) ص 136

پاڻ رحمۃ اللہ علیہ فرمائين ٿا: جيڪو شخص قرآن ڪريم کي ڏسندو آهي الله پاڪ جي فضل و ڪرم سان ان جي نظر وڌي ويندي آهي ۽ ان جون اکيون ڪڏهن به ناهن اٿنديون ۽ نه ئي خشڪ ٿينديون آهن. هڪ ڀيرو هڪ بزرگ مصلي تي ويٺا هئا ۽ سامهون قرآن ڪريم هو. هڪ نابينا اچي عرض ڪيو ته مون تمام گهڻو علاج ڪرايو پر آرام نه آيو، هاڻي اوهان وٽ آيو آهيان ته جيئن منهنجون اکيون نيڪ ٿين. مان اوهان کي دعا جو عرض ڪيان ٿو، بزرگ رحمۃ اللہ علیہ ڪعبي ڏانهن منهن ڪري فاتحه پڙهي ۽ قرآن پاڪ ڪڍي ان شخص

جي اڪين تي مليو جنهن سان ان جون ٻئي اڪيون روشن ٿي ويون.
(دليل العارفين اردو از هشت بهشت، ص 80)

رب کي عبادت کي دشواري اور گناهن کي بيماري
دونوں آفتين دور هون خواجه يا خواجه مري جھولي بھرو

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَيِّبِ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

اي عاشقانِ خواجه غريب نواز! اسان جا آقا، هند جا راجا، خواجه صاحب روزانو ٻه ڀيرا قرآنِ ڪريم ختم ڪن ۽ اسان عاشقانِ خواجه کان سڄي مهيني بلڪ سڄي سال ۾ هڪ ڀيرو به قرآنِ ڪريم ختم نه ٿئي؟ هي ڪهڙو عشق ۽ ڪهڙي محبت آهي؟ خواجه غريب نواز رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ جي نقشي قدم تي هلندي روزانو قرآنِ ڪريم جو معمول بڻائڻ جي ڪوشش ڪيو ۽ ان جون برڪتون ميڙيو، گهر ۾ قرآن پاڪ جي تلاوت ٿيندي رهندي ته رحمتون نازل ٿينديون رهنديون ۽ بلائون، آفتون پري ٿينديون. قرآن شريف جي تلاوت جو شوق ماڻڻ جي لاءِ ٿي فرامينِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ پڙهو ۽ روزانو قرآنِ ڪريم جي تلاوت ڪرڻ جي لاءِ تيار ٿي وڃو.

تلاوتِ قرآن جا فضائل

(1) **أَفْضَلُ عِبَادَةٍ أُمَّتِي تِلَاوَةُ الْقُرْآنِ** يعني منهنجي اُمت جي افضل عبادت قرآنِ ڪريم جي تلاوت آهي. (شعب الايمان للبيهقي، جلد 2 ص 354، حديث: 2022، دون اللفظ "تلاوت")

(2) الله پاڪ مخلوق پيدا ڪرڻ کان هزار سال پهريان سورہ طه ۽ يسين جي تلاوت فرمائي، جڏهن ملائڪن قرآن ٻڌو ته چيو: ڀلائي ۽

خوبي آهي ان امت جي جنهن تي اهو لهندو ۽ خوبي آهي انهن سينن جي جيڪي هن کي ڪٽندا ۽ خوبي آهي انهن زبانن جي جيڪي هن کي پڙهنديون. (المجالسة و جواهرالعلم، جلد 1 ص 21، حديث: 14)

(3) تي قسم جا ماڻهو قيامت جي ڏينهن ڪاري ڪستوري جي دڙن تي هوندا انهن کي ڪنهن قسم جي گهپراھت ڪانه ٿيندي، نه انهن کان حساب ورتو ويندو ايسيتائين جو ماڻهو حساب کان فارغ ٿين. (انهن مان هڪ) اهو شخص آهي جنهن رضاءِ الٰهي جي لاءِ قرآن پاڪ جي تلاوت ڪئي ۽ ماڻهن جي امامت ڪئي جڏهن ته اهي ان کان خوش هجن. (شعب الايمان، جلد 2 ص 348، حديث: 2002 بغير)

البي خوب ديدے شوق قرآن کی تلاوت کا

شرف دے گنبد خضرا کے سائے میں شہادت کا

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَيَّ عَلِيٍّ مُحَمَّدٍ

پيرو مرشد جي بارگاہ ۾ حاضري

خواجه غريب نواز رحمۃ اللہ عليه لاڳيتو ويه سال پنهنجي پير و مرشد حضرت عثمان هاروني رحمۃ اللہ عليه سان گڏ رهيا ۽ پيرومرشد سان گڏجي مديني پاڪ جي حاضري سان مشرف ٿيا. بارگاہ رسالت صَلَّى اللَّهُ عَلَيَّ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ۾ حاضري جي وقت سنهرين جارين جي سامهون پيرومرشد جڏهن ڪين الله پاڪ جي آخري نبي، مڪي مديني، محمد عربي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي بارگاہ ۾ سلام عرض ڪرڻ جو فرمايو ته پاڻ رحمۃ اللہ عليه نهايت ادب و احترام سان بارگاہ رسالت ۾ سلام عرض ڪيو ته

اندران جواب آيو: ”وعلیکم السلام يا قُطَبَ المشائخ“ اهو ٻڌي پيرو
مرشد شکر جو سجدو ڪيو ۽ فرمايو: هاڻي توهان ڪمال واري
درجي تي پهچي ويا. (هندڪے راجه، ص 72)

سلطان کونين کا صدقه
مولی علی حسین کا صدقه
صدقہ خاتون جنت کا
يا خواجہ مری جھولی بھرو

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

حضور غوثِ پاڪ ۽ خواجہ غريب نواز

اي عاشقانِ اولياء! حضرت خواجہ غريب نواز معين الدين حسن
سنجري رحمۃ اللہ علیہ نجيبُ الطرفين (يعني حسني حسيني سيد) هئا.
سندن والدِ محترم ۽ امڙ سائڻ ٻئي ساداتِ ڪرام جي گهراڻي سان
تعلق رکندا هئا. ملڪُ التحرير حضرت علامه ارشد القادري رحمۃ اللہ علیہ
لکن ٿا: والدِ محترم جي طرفان سندن نسب رسولِ اڪرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ
وَسَلَّمَ جي ڏوهتي، شهيدِ ڪربلا حضرت امامِ حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ۽ امڙ جي
طرفان سندن نسب جگر گوشه مرتضيٰ حضرت امامِ حسن مجتبيٰ
رَضِيَ اللهُ عَنْهُ سان وڃي ملي ٿو. سرڪارِ غريبِ نواز رحمۃ اللہ علیہ جي امڙ
سائڻ حضور غوثِ پاڪ (شيخ عبدالقادر جيلاني رحمۃ اللہ علیہ) جي سوٽ
آهي، هن رشتي سان حضور غوثِ پاڪ خواجہ غريب نواز جا ماما
آهن. (حياتِ خواجہ اعظم ص 69)

عظيم عاشق صحابه و اهلبيت، غلامِ غوثِ پاڪ، گدائِ غريب نواز،
عاشقِ امام احمد رضا، امير اهل سنت حضرت علامه مولانا محمد الياس
عطار قادري رضوي ضيائي دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ پنهنجي نعتيه ڪتاب ”وسائلِ
بخشش“ ۾ لکن ٿا:

یا معین الدین اجیری! کرم کی بھیک دو از پئے غوث و رضا خواجہ پیا خواجہ پیا
شیر و شیر کا صدقہ بلائیں دور ہوں اے مرے مشکلا خواجہ پیا خواجہ پیا

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبُ! صَلَّى اللَّهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٌ

امام احمد رضا جی زبانی خواجہ جی کرامت

اعلیٰ حضرت، امام اہلسنت امام احمد رضا خان رحمۃ اللہ علیہ فرمائن تا:
حضرت خواجہ غریب نواز رحمۃ اللہ علیہ جی مزار مان تمام گھٹو فیض و برکت حاصل تھی تو، مولانا برکات احمد صاحب مرحوم جیکو منہنجو پیر پاء ہو ۽ منہنجی والد ماجد جی شاگردن مان بہ ہو انہن مون کی ہڈایو تہ مون اکین سان ڈنو تہ ہک غیر مسلم جنہن جی مٹی کان پیرن تائین قرڑیون ہیون، اللہ ئی جاٹی تو تہ کیتریون ہیون، منجھند جو ایندو ہو ۽ دربار شریف جی سامہون گرم پترین ۽ پترن تی لیتندو ۽ چوندو ہو: خواجہ اگن (یعنی ای خواجہ! جلن) ٹی رہی آھی. تئین ڈینہن مون ڈنو تہ بلکل نیک ٹی ویو آھی.
(ملفوظاتِ اعلیٰ حضرت، ص 384) برادرِ اعلیٰ حضرت مولانا حسن رضا خان رحمۃ اللہ علیہ
بارگاہِ خواجہ غریب نواز پر عرض کن تا:

پھر مجھے اپنا درپاک دکھا دے پیارے
آنکھیں پر نور ہوں پھر دیکھ کے جلوہ تیرا
مجی دین غوث ہیں اور خواجہ معین الدین ہے
اے حسن کیوں نہ ہو محفوظ عقیدہ تیرا

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبُ! صَلَّى اللَّهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٌ

ننڍين کان ئي غريب نواز

عيد جو پلارو ڏينهن هو، هر پاسي عيد جو خوشيون هيون، حضرت خواجه غريب نواز رحمۃ اللہ علیہ سٺو لباس پهري عيد جي نماز جي لاءِ وڃي رهيا ها ته رستي ۾ هڪ نابينا چوڪري کي ڏٺائون جيڪو وات تي اداس و غمگين ويٺو هو ان جو مايوس چهرو، تنل جوتا، غريبي حال ڏسي حضرت خواجه غريب نواز رحمۃ اللہ علیہ جي دل غم سان پرڃي وئي انهيءَ وقت پنهنجا ڪپڙا لاهي ان غريب ۽ نابينا ٻار کي پارائي ڇڏيائون (پاڻ پراڻا ڪپڙا پائي) ان کي پاڻ سان گڏ عيد گاه وٺي ويا. هن واقعي جي روشني ۾ اهو چوڻ غلط نه ٿيندو ته ننڍپڻ کان ئي حضرت خواجه ”غريب نواز“ هئا. (معين الهند حضرت

خواجه معين الدين اجميري، ص 22)

جهولياں بھرتے ہو منگتوں کی مجھے بھی هوعطا

حصه جو دو سخا خواجہ پيا خواجہ پيا

نہ میں ساک ران کانے تخت کانے تاج کا

میں فقط منگتا تر خواجہ پيا خواجہ پيا

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

دل جي ٻالهه ڄاڻي ورتي (حڪايت)

حضرت خواجه غريب نواز رحمۃ اللہ علیہ سفر جي دوران هڪ ضعيف و کمزور جسم واري بزرگ سان مليا، پاڻ رحمۃ اللہ علیہ فرمائڻ ٿا ته مون دل ۾ سوچيو ته انهن کان پڇان ٿو ته توهان ايترا کمزور ڇو آهيو؟

اهو بزرگ دلين جا راز ڄاڻيندو هيو، خواجہ صاحب جي پڇڻ کان اڳ ۾ انهن خودبخود ٻڌايو ته هڪ ڏينهن منهنجو دوستن سان گڏجي قبرستان ويڃڻ ٿيو. مان هڪ قبر وٽ ويهي رهيس اُتي ڪچهري ڪري رهيا هئاسين ته ان دوران ڪا اهڙي ڳالهه ٿي جنهن جي ڪري مونسان تهڪ نڪري ويو، ان قبر مان آواز آيو اي غافل! جنهن جي پٺيان موت هجي ۽ جنهن جي ملڪ الموت سان ملاقات طئي هجي ۽ جنهن کي زمين جي هيٺان قبر ۾ دفن ٿيڻو آهي جتي ان جا ساٿي نانگ ۽ وچون هجن ان جو ڪلڻ سان ڪهڙو تعلق؟ جڏهن مون اهو دردناڪ آواز ٻڌو، اتان اٿيس ۽ دوستن جي مجلس کي ڇڏي هن غار ۾ اچي رهڻ لڳو آهيان، اڄ تائين هن واقعي جي خوف سبب ڳري رهيو آهيان ۽ چاليهه سالن کان شرم و حياءَ جي ڪري مون آسمان ڏانهن نگاهه ڪئي ناهي نهاريو. (تذڪره خواجہ اجميري، ص 14)

ڏوٻا ابڻي ڏوٻا مجھ لاءِ سنبھالو
 سيلاب گناھوں کا ٻڙے زور سے آيا
 ڏوٻا چشم شفا تب توشها! سوئے مريضان
 عصيان کے مرض نے ہے بڑا زور دکھايا

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّد

پيارا پيارا اسلامي پائرو! هن واقعي ۾ اسان جي لاءِ وڏو درس آهي. جيتوڻيڪ ”تهڪ لڳائڻ“ گناهه ناهي پر هن کان بچڻ گهرجي چوٽه تهڪ لڳائڻ سنت ناهي ۽ گهڻو ڪلڻ سان دل مرده ٿي ويندي آهي ۽ قبرستان ۾ ڪلڻ ته تمام برو آهي، چوٽه قبرستان ته عبرت حاصل ڪرڻ جي جاءِ آهي هتي اچي پنهنجي موت ۽ پنهنجي دفن ٿيڻ کي ياد ڪري روئڻ گهرجي، ترمذي شريف جي حديث پاڪ آهي

اللہ پاڪ جي آخري نبي، مڪي مدني، محمدِ عربي ﷺ ارشاد فرمايو: لذتن کي ختم ڪرڻ واري موت کي گهڻو ياد ڪندا

ڪيو. (ترمذي، جلد 4 ص 138، حديث: 2314)

تنهنڪري سچي دل سان پنهنجي سڀني گناهن کان توبه ڪري اولياءِ ڪرام جي مبارڪ زندگي مان روشناس ٿيندي ان جي مطابق زندگي گذارڻ جي ڪوشش ڪيو، عاشقانِ رسول جي ديني تحريڪ ”دعوتِ اسلامي“ جي ديني ماحول سان وابسته ٿي نيڪيون ڪرڻ ۽ نيڪي جي دعوت عام ڪرڻ ۾ مصروف ٿي وڃو پڻ نيڪ بطن جي لاءِ ”72 نيڪ اعمال“ تي پابندي سان عمل ڪيو، روزانو وقت مقرر ڪري پنهنجي سڄي ڏينهن جي عملن جو جائزو وٺو ۽ نيڪ عمل ٿيڻ تي الله پاڪ جو شڪر ۽ گناه ٿيڻ جي صورت ۾ سچي دل سان توبه ڪرڻ گهرجي.

گورنڪا باغ هوڳي خلدڪا مجرمون کي قبر دوزخ ڪا گڙها

لکھلا ڪر ٻنڀ رههه ٻه خبر! قبرين روهه ڳا چين مارڪر

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّدٍ

غريب نواز سان اميراهلسنت جي محبت

شيخ طريقت، اميراهلسنت حضرت علامه مولانا ابوبلال محمد الياس عطار قادري رضوي ضيائي دامت بركاتهم العالیه 5 رجب المرجب 1431 هـ ”عرس خواجہ غريب نواز رحمۃ اللہ علیہ“ جي موقعي تي ٿيڻ واري پنهنجي هڪ بيان ۾ فرمائن ٿا: وڏا وڏا بادشاه دنيا ۾ آيا ۽ هليا ويا پر هن بي تاج بادشاه (يعني خواجہ غريب نواز رحمۃ اللہ علیہ) کي دنيا مان ويندي

صديون گذري ويون، اڄ به مزار مبارڪ تي لکين ديوانن جو هجوم ملي ٿو، ڪو زنده بادشاهه يا وزير به لکين ماڻهن کي جمع نٿو ڪري سگهي، جمع ڪري به وٺي پر ان ۾ محنت تمام گهڻي لڳندي، پر خواجه غريب نواز رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ جي سلطنت لکين بلڪ ڪروڙين ماڻهن جي دلين تي آهي ۽ سڄي دنيا مان ماڻهو سندن دربار ۾ محبت سان اچن ٿا، نه صرف مسلمان بلڪ غير مسلم به سندن جي دربار تي اچي ڪنڌ جهڪائن ٿا، اهڙو بلند شان آهي غريب نواز رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ جو.

اميراهلسنت خواجه جي دربار ۾

اي عاشقانِ خواجه! الحمد لله! اميراهلسنت عظيم عاشق خواجه و رضا آهن، پاڻ دامت بركاتهمُ العالیه به پيرا اجمير شريف خواجه غريب نواز رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ جي مزار شريف تي حاضر ٿيا. هڪ پيرو 1998ء ۾ شعبان المعظم جي مبارڪ مهيني ۾ نفل روزو رکي پنهنجي جانشين صاحبزادي، حضور، حاجي عبید رضا عطاري مدني مدظلہ العالی ۽ ڪيئي عاشقانِ خواجه سان گڏجي فجر جي نماز کان پوءِ مزار غريب نواز تي حاضر ٿيا، عاشق خواجه امير اهل سنت دامت بركاتهمُ العالیه اجمير شريف پهچي خواجه غريب نواز رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ جي شان ۾ هڪ ”منقبت“ لکي جنهن جو پهريون شعر هيءُ آهي:

میں ہوں سائل میں ہوں منگتا یاخواجه مری جھولی بھرو

ہاتھ بڑھا کر ڈال دو کلڙا یاخواجه مری جھولی بھرو

اميراهلسنت دامت بركاتهمُ العالیه دربار غريب نواز تي سنگ مرمر جي جارين جي طرف باادب بيهي غالباً پنهنجي چادر شريف کي جهولي وانگر ڦهلائي منقبت پيش ڪري رهيا هئا ته هن جملي

ياخواجه مری جھولی بھردو، ياخواجه مری جھولی بھردو جي تڪرار ٿي رهي هئي ته ڪٿان ڪان هڪ تازي گلاب جو پن اميراهلسنت دَامَتْ بَرَكَاتُهَا هُمْ الْعَالِيَةُ جي جهولي ۾ اچي ڪريو، پوءِ خوشي مان هيءُ آواز بلند ٿيو ته **خواجه** مری جھولی بھردی، **خواجه** مری جھولی بھردی ايتري ۾ جانشين اميراهلسنت صاحبزاده عطار حاجي عبید رضا عطاري مدني مدظله العالی اهو پن پنهنجي پياري پياري والد صاحب جي چادر شريف مان کنيو ۽ بعدِ مغرب افطار جي وقت ان پن کي کائي ڇڏيو.

الله پاڪ جي امير اهل سنت تي رحمت هجي انهن جي صدقي اسان جي بي حساب مغفرت ٿئي. **أَمِينَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ** صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

منقبت جا چند شعر هيءُ آهن:

ياخواجه مری جھولی بھردو	میں ہوں سائل میں ہوں منگتا
ياخواجه مری جھولی بھردو	ہاتھ بڑھا کر ڈال دو کلڙا
من کی مرادیں پاچا تہے	جو بھی سائل آجاتہے
ياخواجه مری جھولی بھردو	میں نے بھی دامن ہے پيارا
خواجه نظر کرم سے بنا دو	مجھ کو عشق رسول عطا ہو
ياخواجه مری جھولی بھردو	شاہِ مدینہ کا دیوانہ
سنت کی خدمت کا جذبہ	دے دو تم عطار کو خواجه
ياخواجه مری جھولی بھردو	ہر سو دیں کا بجا دے ڈنکا

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

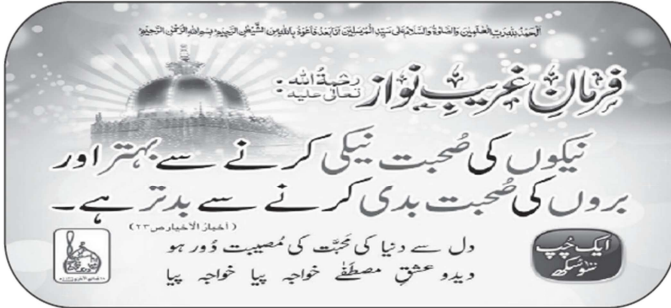
عاشقِ غريبِ نواز

اڀي عاشقانِ اولياءِ! شيخِ طريقت، باني دعوتِ اسلامي، حضرت علامہ مولانا ابوبلال الياس عطار قادري رضوي ضيائي داعيت بَرَڪاتُهُمُ الْعَالِيَةُ تمام صحابه و اهلبيت، اولياءِ ڪرام سان بيحد عقيدت و محبت رکندا آهن، خواجه غريب نواز حضرت معين الدين حسن سنجرى رحمۃ اللہ علیہ سان سندن محبت پنهنجو مثال پاڻ آهي، امير اهل سنت خواجه غريب نواز سان بي انتها پيار ڪن ٿا، ڪيئي پيرا پاڻ پنهنجي بيانن ۽ مدني مذاڪرن ۾ هند جي رهڻ وارن عاشقانِ رسول کي هن طرح مخاطب ڪندا آهن ”منهنجي خواجه و رضا“ جي هند جا رهڻ وارا اسلامي ڀائرو. امير اهل سنت خواجه صاحب جي شان ۾ پنهنجي نعتيه ڪتاب ”وسائل بخشش“ ۾ ٽي منقبتون لکيون آهن ۽ پاڻ خواجه صاحب جي ڪرامتن تي باقاعده هڪ رسالو ”خوفناڪ جادوگر“ به لکيو آهي پڻ امير اهل سنت خواجه صاحب جي عرس شريف 6 رجب المرجب ۾ چٽي شريف جي نسبت سان 6 مدني مذاڪرن جو اهم تمام فرمائيندا آهن، جتي هنن مذاڪرن ۾ خواجه غريب نواز سميت ٻين بزرگانِ دين جي ذڪرِ خير جي ذريعي عاشقانِ اولياءِ کي نيڪي جي دعوت ڏني ويندي آهي اُتي ئي مدني مذاڪري کان پهريان يادِ غريب نواز ۾ عالمي مدني مرڪز ۾ ”جلوس خواجه“ به ڪڍيو ويندو آهي جنهن ۾ امير اهل سنت جا خواجه جي شان ۾ لکيل مختلف ”نعرا“ ۽ منقبتون پڙهيون وينديون آهن. امير اهل سنت جا خواجه جي شان ۾ لکيل نعرا هي آهن...

خواجه خواجهگال غريب نواز غريب نواز اے شہ صالحان غريب نواز غريب نواز

ہیں کس بے کساں غریب نوار غریب نواز مرشد ناقصاں غریب نوار غریب نواز
 حامی بے بساں غریب نوار غریب نواز ہادی گمراہاں غریب نوار غریب نواز
 سیرزاہداں غریب نوار غریب نواز رہبر کمالاں غریب نوار غریب نواز

امیراہلسنت خواجہ صاحب سان عقیدت و محبت جي بنا تي خاص طور عرس غریب نواز جي ڏينهن ۾ هڪ ڪارڊ پنهنجي سيني تي لڳائيندا آهن جنهن ۾ ٻه فرامين خواجہ لکيل هوندا آهن، ڪارڊ تي خواجہ صاحب جي چمڪندڙ سفيد گنبد جي تصوير به ٺهيل آهي.
 (ڪارڊ جي تصوير هي آهي)

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

ڪالهه ڪهڙو منهن ڏيکارينداسين؟

حضرت خواجہ غريب نواز رحمۃ اللہ علیہ جو هڪ ڀيرو هڪ اهڙي شهر مان گذرڻ تيو جتي ماڻهو وقت کان پهريان نماز جي لاءِ تيار ٿي ويندا ۽ وقت تي نماز ادا ڪندا هئا. انهن جو چوڻ هو ته جيڪڏهن اسان نماز جي تياري جلدي نه ڪنداسين ته ٿي سگهي ٿو هن جو وقت نڪري وڃي پوءِ ڪالهه بروز قيامت الله پاڪ جي آخري نبي، مڪي مدني، محمد عربي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کي ڪهڙو منهن ڏيکارينداسين؟

(دليل العارفين، ص 68)

نماز عزت جو سبب آهي

اي عاشقان غريب نواز! حضرت خواجہ غريب نواز رحمۃ اللہ علیہ جي ارشادات جو مشهور ڪتاب ”دليل العارفين“ ۾ آهي حضرت خواجہ معين الدين رحمۃ اللہ علیہ ارشاد فرمائين ٿا: ٻانهو صرف نماز ئي سان قابل عزت ٿي سگهي ٿو ان ڪري جو نماز مومن جي معراج آهي، تمام مرتبن کان وڌيڪ نماز آهي، الله پاڪ کان ملاقات جو سڀ کان پهريون وسيلو ”نماز“ ئي آهي، وڌيڪ فرمائين ٿا: نماز هڪ راز آهي جيڪو الله پاڪ جي بارگاه ۾ ٻانهو بيان ڪري ٿو، حديث پاڪ ۾ آهي: نمازي پنهنجي رب ڪريم سان مناجات ڪرڻ وارو آهي.

(مسلم شريف، ص 220، حديث؛ 1230)

وڌيڪ فرمائين ٿا: نماز هڪ امانت آهي جيڪا الله پاڪ پنهنجي ٻانهن جي حوالي ڪئي آهي، تنهنڪري ٻانهن تي لازم آهي ته اهي هن امانت ۾ ڪنهن قسم جي خيانت نه ڪن.

(دليل العارفين، اردو، ص 64، از هشت بشت، شير برادرز)

هر عبادت سے برتر عبادت نماز
ساری دولت سے بڑھ کر ہے دولت نماز

نار دوزخ سے بے شک بچائے گی یہ
رب سے دلوائے گی تم کو جنت نماز

یا خدا تجھ سے عطار کی ہے دعا
مصطفیٰ کی پڑھے پیاری امت نماز

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

هڪ ٻيڙو ناراض ٿيا

سلسلہ چشتیہ جا عظیم پیشوا بابا فرید الدین گنج شکر رحمۃ اللہ علیہ فرمائڻ ٿا: منهنجي پير و مرشد حضرت خواجه قطب الدين بختيار ڪاڪي رحمۃ اللہ علیہ ارشاد فرمايو: مان 20 سالن تائين شيخ المشائخ خواجه معين الدين چشتي رحمۃ اللہ علیہ جي خدمت ۾ رهيس، مون سڄي عرصي ۾ صرف هڪ ٻيڙو سندن کي ڪنهن تي ناراض ٿيندي ڏٺو، اهو هن طرح جو پاڻ رحمۃ اللہ علیہ هڪ ٻيڙو ڪيڏانهن وڃي رهيا هئا ته سندن مرید کي هڪ شخص پڪڙي چئي رهيو هو ته مونکي پنهنجا پئسا ڏي (يعني سختي سان پنهنجي قرض جو مطالبو ڪري رهيو هو). خواجه صاحب جڏهن اهو ڏٺو ته ان شخص کي ڏاڍو سمجهايو پر ان شخص کونه مڃيو، آخرڪار پاڻ رحمۃ اللہ علیہ ناراض ٿي پنهنجي ڪلهن تان چادر لاهي زمين تي رکي، اها سون جي اشرفين سان ڀريل هئي، پاڻ رحمۃ اللہ علیہ ارشاد فرمايو: جيتري رقم منهنجي مرید

ڪان ونٽي اٿئي اوتري هتان (يعني اشرفين مان) ڪٿي وٺ. ان کان وڌيڪ نه ڪٿجان، اُن لالچ ۾ اچي ڪجهه وڌيڪ ڪٽڻ گهريو ته ان جو هٿ سُڪي ويو، اُن غريب نواز جي بارگاه ۾ عرض ڪيو: مان توبه ڪريان ٿو، پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ دعا ڪئي ته ان جو هٿ نيڪ ٿي ويو.

(اسرا الاولياء اردو، ص 379، از هشت بشت شبير برادرز)

تيري الفت ميں جيون تيري الفت ميں مروں

هو ڪرم ايشا شها! خواجه پيا خواجه پيا

ايڪ ذره هو عطا عطار ڪے هو جاينگا

خواجه! گهر بھر ڪا بهلا خواجه پيا خواجه پيا

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّد

نيڪ نمازي بڻجڻ جي لاءِ

هر جمعرات نماز مغرب کان بعد اوهان جي علائقي ۾ ٿيندڙ دعوت اسلامي جي هفتيوار سُنتن پري اجتماع ۾ الله ﷻ جي رضا جي لاءِ سُنئين سُنئين نيتن سان سڄي رات شرڪت فرمايو. سُنتن جي تربيت جي لاءِ مدني قافلي ۾ عاشقانِ رسول سان گڏ هر مهيني تي ڏينهن سفر ۽ روزانو ”فڪرِ مدينه“ جي ذريعي مدني انعامات جو رسالو پري ڪري هر مدني مهيني جي پهرين تاريخ ۾ پنهنجي ذميدار کي جمع ڪرائڻ جو معمول بڻايو.

منهنجو مدني مقصد: ”مون کي پنهنجي ۽ سڄي دنيا جي ماڻهن جي اصلاح جي ڪوشش ڪرڻي آهي“ **إِنْ شَاءَ اللَّهُ ﷻ** پنهنجي اصلاح جي لاءِ ”مدني انعامات“ تي عمل ۽ سڄي دنيا جي ماڻهن جي اصلاح جي ڪوشش جي لاءِ ”مدني قافلن“ ۾ سفر ڪرڻو آهي. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ ﷻ**

عالمي مدني مرڪز فيضان مدينه محلہ سوداگران پراڻي سبزي منڊي ڪراچي

UAN: +92 111 25 26 92 Ext: 7213

Web: www.dawateislami.net / E-mail: translation@dawateislami.net